

**Mondelinge vraag van volksvertegenwoordiger L. GOUTRY
in commissie aan minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid L. ONKELINX betreffende
de inkomenssituatie in gezinnen met twee invalide partners.**

Wanneer in een gezin de beide partners invalide zijn, kunnen beiden maximaal beschikken over een invaliditeitsuitkering als samenwonende. Soms lijdt dit echt tot schrijnende situaties, wat ik best kan illustreren met hierna volgend concreet voorbeeld.

Een invalide mevrouw kreeg een uitkering als gezinshoofd, meerbepaald een dagbedrag van 46,89 EUR. Haar man werd eveneens ziek vanaf 28/04/08. Hij ontving een arbeidsongeschiktheidsuitkering van 28,92 EUR (forfaitair bedrag zelfstandige samenwonende). Hij zette zijn bedrijf stop op 01/04/08 (attest 311).

Haar man is invalide geworden sinds 28/04/09. Aangezien hij zijn bedrijf stopgezet heeft, krijgt hij uitkeringen als invalide samenwonende zelfstandige met stopzetting bedrijf. Vanaf 28/04/09 betekent dit een dagbedrag van 31,85 EUR. Doordat zijn dagbedrag (weliswaar minimaal) stijgt, verliest mevrouw haar uitkering als gezinshoofd ($31,85 \times 26 > 805,06$ euro) en valt zij eveneens terug op het lagere dagbedrag van samenwonende, namelijk 31,85 EUR (minimum regelmatige werknemer). Zij kan immers geen gezinshoofd zijn en haar man evenmin.

Om dergelijke situaties te vermijden, zou in een gezin waarin twee invalide personen samenwonen aan minstens één van deze personen het statuut van gezinshoofd toegekend moeten worden. Dit is trouwens ook opgenomen in het Regeerakkoord.

Mijn vragen zijn dan ook:

1. Zijn dergelijke situaties u bekend ?
2. Bent u van plan actie te ondernemen om dit probleem op te lossen ? Dewelke ?
3. Hoe staat u tov. mijn voorstel om in een gezin met 2 invalide partners, steeds aan minstens één van hen het statuut gezinshoofd toe te kennen ?
4. Hebt u weet over hoeveel zo'n situaties het gaat en wat bijgevolg de kostprijs zou zijn om dit voorstel door te voeren ?

Luc Goutry
Volksvertegenwoordiger
7 oktober 2009

Vraag van de heer Luc Goutry aan de vice-eerste minister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie over "de inkomenssituatie in gezinnen met twee invalide partners" (nr. 15428)

Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wanneer in een gezin per ongeluk . het gebeurt jammer genoeg te vaak . beide partners invalide zijn kunnen beiden maximaal beschikken over een invaliditeitsuitkering als samenwonende. Er is geen andere mogelijkheid. Soms leidt dat echt tot schrijnende situaties, wat ik best kan illustreren met een concreet voorbeeld. Soms zeggen voorbeelden veel meer dan theorieën, mevrouw de minister. Daarom heb ik een sprekend voorbeeld.

Een invalide vrouw krijgt een uitkering als gezinshoofd, meer bepaald een bedrag van 46,89 euro per dag. Haar man wordt, jammer genoeg, eveneens ziek vanaf 28 april 2008. Hij ontvangt een arbeidsongeschiktheidsuitkering als zelfstandige. Het gaat om een primaire uitkering als samenwonende zelfstandige van 28,92 euro. Hij zette ondertussen zijn bedrijf stop. Het is logisch dat hij in het eerste jaar van primaire ongeschiktheid minder krijgt, maar dan gebeurt het volgende. De man wordt invalide na een jaar, namelijk op 28 april 2009. Aangezien hij zijn bedrijf heeft stopgezet, krijgt hij de hoogste uitkering die mogelijk is voor een zelfstandige invalide samenwonende. De vrouw is samenwonende en de man is samenwonende als zelfstandige. Dat betekent dat voor hem het dagbedrag toeneemt met ongeveer 3 euro, van 28,92 euro naar 31,85 euro. Doordat zijn dagbedrag stijgt, verliest de vrouw echter haar uitkering als gezinshoofd, want ze kunnen allebei maar een uitkering krijgen als samenwonende. Dat betekent dat de dagvergoeding van de vrouw vermindert van 46,89 euro tot 31,85 euro. In plaats van er met 3 euro op vooruit te gaan, krijgt het gezin 15 euro of 600 Belgische frank minder, omdat beide mensen langdurig ziek worden. Het gaat over een gezin dat over een totaal inkomen van slechts 1 600 euro per maand beschikt en wij bestraffen die mensen nog eens omdat ze beiden invalide zijn.

Vandaar mijn vragen, mevrouw de minister.

Zijn dergelijke situaties u bekend? Ik denk het wel, want ik geef u een voorbeeld.

Bent u van plan actie te ondernemen om dit probleem op te lossen? Zo ja, welke?

Hoe staat u tegenover het voorstel van CD&V, dat al jaren bestaat, waarin we vragen om in een gezin met twee invalide partners minstens aan een van hen altijd het statuut van gezinshoofd toe te kennen? Als men dat zou waarborgen en men kent het toe in de voordeligste regeling, dan zou die vrouw haar tegemoetkoming hebben kunnen behouden.

Weet u over hoeveel situaties het gaat en wat bijgevolg de kostprijs zou zijn om dit voorstel door te voeren?

Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goutry, de door u beschreven problematiek is gekend op beleidsniveau en kan ook optreden wanneer een invalide samenwoont met een persoon die aanspraak maakt op een ander vervangingsinkomen dan een invaliditeitsuitkering.

In de uitkeringsverzekering worden de uitkeringen bepaald in functie van de gezinssituatie van de betrokkenen en het feit of er verlies is van enig inkomen. Op deze wijze komt men tot drie categorieën. Ten eerste zijn er de gerechtigden met gezinslast. Ten tweede zijn er de alleenstaande gerechtigden zonder gezinslast. Ten derde zijn er de samenwonende gerechtigden zonder gezinslast. Er wordt dus rekening gehouden met het inkomen van de personen die samenleven met de invalide.

Om persoon ten laste te kunnen zijn mogen de betrokken personen geen beroepsinkomen, pensioen, tegemoetkoming of uitkering genieten die hoger is dan 805,06 euro per maand. Als inkomen voor deze drempel worden dus zowel beroepsinkomens als vervangingsinkomens in aanmerking genomen.

Er werd een correctiemechanisme ingevoerd. Een tweede plafond staat toe om als alleenstaande beschouwd te worden wanneer het maandelijks bruto beroepsinkomen hoger is dan 805,06 euro maar kleiner of gelijk is aan 1 387,49 euro. Als inkomen voor deze drempel worden alleen het beroepsinkomen of het beroepsinkomen samen met een vervangingsinkomen in aanmerking genomen. Met deze correctiemaatregel wordt vermeden dat de beroepsactiviteit van de persoon ten laste wordt

de beroepsactiviteit van de persoon ten laste wordt afgeremd

Het gevolg van deze reggeving is dat een arbeidsongeschikte die samenwoont met een partner die een vervangingsinkomen ontvangt hoger dan de laagste drempel van 805,06 euro, onmiddellijk terugvalt van een uitkering met last op een uitkering als samenwonende. Dit betekent een groot inkomensverlies voor de betrokkene. De invalide met gezinslast die een uitkering krijgt van 65 % van het gedeerde loon valt terug op een uitkering als samenwonende, die 40 % van het gedeerde loon draagt.

In uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2009-2010 dient nog een aantal maatregelen genomen te worden in het kader van het welvaartsvast maken van de inkomensvervangende uitkeringen. De aanpassing van de definitie ~~gezinshoofd+~~ voor partners met een vervangingsinkomen wordt vooropgesteld om de negatieve effecten van een drempeloverschrijding tegen te gaan.

Binnen het Riziv gaf het beheerscomité voor de uitkeringsverzekering voor werknemers een advies waarin wordt voorgesteld om een derde drempel in te bouwen. De maatregel heeft als doel om aan een arbeidsongeschikte die samenwoont met een partner die een vervangingsinkomen heeft dat zich situeert tussen de laagste drempel van 805,06 euro en de nieuw vast te stellen drempel een uitkering als alleenstaande toe te kennen. Deze uitkering bedraagt 55 % van het gedeerde loon. Het inkomensverlies voor de betrokken arbeidsongeschikte wordt op die manier beperkt.

Als tussendrempel wordt 930 euro per maand vooropgesteld, wat overeenkomt met een kostprijs van 8 490 180 euro. Hierdoor zouden 2 328 arbeidsongeschikten die samenwonen met een partner met een vervangingsinkomen tussen de laagste en de nieuw in te voeren drempel een uitkering als alleenstaande kunnen ontvangen. Ik wijs er op dat de tussendrempel van 930 euro hoger is dan het minimumbedrag van de invaliditeitsuitkering die aan de samenwonende regelmatige werknemer wordt toegekend. De maatregel beoogt dus een betere inkomenssituatie voor de gezinnen met twee invalide partners.

Momenteel worden de nodige reglementaire wijzigingen voorbereid. De doelstelling is om de maatregel op 1 januari 2010 in voege te laten treden.

Luc Goutry (CD&V): Ik ben blij dat ik de vraag heb gesteld. Uiteraard weet ik dat dit geen parlementair werk is, en dat het moet gebeuren in het beheerscomité voor de uitkeringen. Ik hoor dat de wetgeving dermate gevorderd is dat er al een gedeeltelijke oplossing komt vanaf januari 2010. Het is een gedeeltelijke oplossing omdat er nog altijd een drempel is, maar het is wel beter.

De andere regeling die u uitlegde is even schrijnend: iemand die invalide is en waarvan de man of vrouw een inspanning doet om bij te verdienen en het gezin er bovenop te helpen, wordt nog bestraft. Doch, twee gezonde mensen mogen werken zoveel ze willen zonder cumulebeperking, want ze betalen belastingen en sociale bijdragen.

Eigenlijk is dat een oude ongerijmdheid die in zijn geheel moet worden weggewerkt. Ik hoop dat men, naast de huidige correctie, het hele stelsel zal doorlichten om te zien waar verbeteringen mogelijk zijn.

We leven op hoop. Voor dit voorbeeld is alleszins een oplossing mogelijk.

Het incident is gesloten.